

Меморандум

за прекратяване на рекламата и промоцията на тютюневи изделия и спонсорството от страна на тютюневата индустрия в България, в изпълнение на Насоките по чл. 13 на Рамковата конвенция за контрол на тютюна на СЗО

1. Подписаните международни организации, институции на държавната и местна власт, представители на гражданско общество, вероизповедания, бизнес, наука и медии, с настоящия меморандум изразяваме загриженост относно практиките на реклама и промоция на тютюневи изделия и спонсорство от страна на компаниите, които печелят от производството и разпространението им. Тези практики са в противоречие с ангажиментите на Република България към Рамковата конвенция за контрол на тютюна (РККТ) на СЗО и задълбочават тежката зависимост на българското общество от тютюнопушенето и тютюневата индустрия. Чрез този Меморандум се ангажираме за енергични спешни действия и подкрепяме посочените в него конкретни стъпки и мерки за преодоляване на рекламата, промоцията и спонсорството - както на тютюневи и свързани с тях изделия, така и на тютюневата индустрия като цяло. Целта ни е да повишим общественото разбиране за проблемите, причинявани от рекламата и промоцията на тютюневи изделия, и спонсорството от страна на тютюневата индустрия и да насочим вниманието и усилията на държавните органи, политическите лидери, медиите и гражданското общество, за спешното им разрешаване.

2. България е сред най-тежко засегнатите в Европа страни от смъртност и заболявания, свързани с тютюнопушенето.^{1,2} Най-засегнати

Memorandum

for a comprehensive ban on tobacco advertising, promotion and sponsorship, in line with the Guidelines for implementation of Article 13 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control

1. By this Memorandum the undersigned international organizations, national and local government institutions, representatives of civil society, religious denominations, business, scientific and mass media organisations express concern with the practices of advertising and promotion of tobacco products, and sponsorship by companies which profit from their production and distribution. These practices are in contradiction with Bulgaria's commitments to the WHO Framework Convention on Tobacco Control (FCTC) and deepen the Bulgarian society's heavy smoking addiction and dependence from tobacco industries. By this Memorandum we commit to urgent actions, and support the specific steps and measures outlined in it, in order to overcome advertising, promotion and sponsorship - both of tobacco and related products, and of tobacco industry in general. We aim to raise awareness of the problems caused by tobacco advertising, promotion and sponsorship, and to focus the attention and efforts of state authorities, political leaders, the media and civil society on their urgent resolving.

2. Bulgaria is among European countries most affected by smoking-related diseases and mortality.^{1,2} Young people, women, people from

¹ <https://www.mediapool.bg/pusheneto-e-otgovorno-za-nad-12-ot-smartnite-sluchai-u-nas-news286294.htm>

² http://cardiobg.com/index.php?option=com_content&view=article&id=740&catid=48&Itemid=124

са младите хора, жените, хората от уязвими групи и тези в неравностойно положение.

3. Законодателните норми за ограничаване на рекламата и промоцията на тютюневи и свързани с тях изделия и спонсорството от страна на тютюневата индустрия оставят широко поле за заобикаляне. Образът на тютюнопушенето и на свързаната с него индустрия се популяризира и легитимира като нормален и обществено приемлив, както чрез продължаващата реклама по улици, площади и магистрали, и във местата за продажба, така също и чрез промоцията на обществени места, и подкрепеното от държавни институции спонсорство от тютюневи компании. Тези практики често са насочена към деца, подрастващи, жени, възрастни хора и други уязвими групи.^{3,4,5,6,7} През 2016 г., под координиран натиск на индустрията, народен представител бе принуден да оттегли единственото направено до момента предложение за законодателни промени за ограничаване на рекламата, промоцията и спонсорството на тютюн.⁸

4. Това налага следните решителни действия за преодоляване на рекламата, промоцията и спонсорството - както на тютюневи и свързани с тях изделия, така и на тютюневата индустрия като цяло:

4.1 Обсъждане и предлагане на промени в законодателството, свързано с рекламата и стимулирането на продажбите на тютюневите изделия, както и спонсорството от страна на тютюневата индустрия.

4.2 Регламентиране отговорностите на държавните институции по прилагането на чл. 13 от Рамковата конвенция за контрол на тютюна.

4.3 Повишаване на гражданското разбиране за проблемите, произтичащи от липсата на забрана за рекламата и стимулирането на продажбите на тютюневите изделия и спонсорството от страна на тютюневата индустрия.

4.4 Създаване на междуведомствена работна група за ограничаване на тютюнопушенето, включително чрез реклама, промоцията и спонсорство, с участието на здравни, научни,

vulnerable groups and disadvantaged people are most affected.

3. Legislation restricting the advertising and promotion of tobacco and related products, and sponsorship by the tobacco industry, has wide loopholes. Smoking and tobacco industry's image are promoted and legitimized as normal and socially acceptable through: advertising in the streets, squares and highways, at retail outlets; public promotions; and tobacco sponsorship supported by state institutions. These practices often target children, youth, women, elderly people, and other vulnerable groups.^{3,4,5,6,7} In 2016 г., after coordinated industry pressure, a Member of the Parliament had to withdraw the only proposal ever made for legislative changes for restriction of tobacco advertising, promotion and sponsorship.⁸

4. This requires the following decisive actions to overcome advertising, promotion and sponsorship - both for tobacco and related products, and for the tobacco industry in general:

4.1 Discussing and proposing legislative changes regulating tobacco advertising, promotion and sponsorship.

4.2 Defining the state institutions' responsibilities in regards to implementation of Article 13 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

4.3 Raising public awareness of problems caused by the lack of a comprehensive ban on tobacco advertising, promotion and sponsorship.

4.4 Forming an inter-agency working group for restricting of smoking - including its advertising, promotion and sponsorship - and involving health, scientific, non-governmental and other

³ https://www.tobaccofreekids.org/assets/global/pdfs/en/APS_youth_facts_en.pdf

⁴ <https://pediatrics.aappublications.org/content/139/6/e20163353>

⁵ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2734119/>

⁶ https://www.who.int/tobacco/global_report/2013/enforce_bans.pdf

⁷ <https://www.who.int/mediacentre/background/2002/back2/en/>

⁸ <http://www.banker.bg/upravlenie-i-biznes/read/abv-ottegli-predlojenieto-kutiite-s-cigari-da-budat-skriti-ot-vitrinite>

неправителствени организации, несвързани с тютюневата индустрия.

4.5 Запознаване на държавните институции, политиките, гражданското общество и медиите с Насоките по прилагане на чл. 13 от РККТ на СЗО, с цел тяхното пълно изпълнение - както чрез политики на национално и местно ниво, така и чрез саморегулаторни, етични и други механизми.

5. Подписалите настоящия Меморандум се ангажират да:

5.1 противодействат с всички възможни средства на рекламата и промоцията на тютюневи изделия, на спонсорството от страна на тютюневата индустрия, както и на популяризирането и идеализирането на публичния образ на тютюневата индустрия в България;

5.2 не приемат по никакъв начин финансиране или други форми на подпомагане - материално или по друг начин - от тютюневата индустрия и свързани с интересите ѝ лица, организации и институции;

5.3 изобличават по всякакъв начин рекламата, промоцията и спонсорството на тютюневата индустрия и опровергаваме подвеждащите ѝ послания;

5.4 прилагат препоръките по чл. 13 от РККТ на СЗО.

6. Настоящият Меморандум е иницииран от гражданската Коалиция за живот без тютюнев дим, с подкрепата на офиса на Световната здравна организация и в партньорство с Министерство на здравеопазването. Той е резултат от Стратегическа работна среща по проблемите на спонсорството от тютюневи компании, провела се на 21.05.2019 г. в София и обсъдения на срещата Аналитичен доклад.⁹

7. Организации и институции, желаещи да се присъединят към Меморандума, могат да заявяват интерес като подпишат формуляр - **Меморандум**. За повече информация можете да пишете на имейл адрес: coalition.bezdim@gmail.com

stakeholders, strictly not-related to the tobacco industry.

4.5 Getting state institutions, politicians, civil society and the media familiar with the Guidelines for implementation of Article 13 of the WHO FCTC, with a view to their full implementation - both through policies at national and local level, and through self-regulatory, ethical and other mechanisms.

5. The signatories of the current memorandum engage to:

5.1 counteract by all possible means: tobacco advertising, promotion and sponsorship, as well as promotion and improving the tobacco industry's public image in Bulgaria;

5.2 never accept in any way funding or other forms of support - material or other - from tobacco industry or people, organizations and institutions related to it;

5.3 unmask in any way tobacco advertising, promotion and sponsorship and argue to its misleading messages; and

5.4 implement the Guidelines for implementation of Article 13 of the WHO.

6. This memorandum was initiated by the civic Smoke Free Life Coalition with the support of the office of the World Health Organization in Bulgaria, and in partnership with the Ministry of Health. It is a result of the strategic workshop on tobacco sponsorship held on May 21, 2019 in Sofia, and reflects upon an analytical report presented at the meeting.¹⁰

7. Organizations and institutions that would like to sign the memorandum shall express their interest by filling the **form - Memorandum**. For more information please write to: coalition.bezdim@gmail.com

⁹ Антонов П., Барова В. Липсващото С. Преглед на спонсорството на тютюневата индустрия в България, 2019. Аналитичният доклад е изработен с подкрепа на Международния съюз за борба с туберкулозата и белодробните заболявания, Париж.

¹⁰ Antonov P., Barova V. Missing S. Review of the tobacco sponsorship in Bulgaria, 2019. The analytical report was prepared with the support of the International Union Against Tuberculosis and Lung Disease, Paris.

8. Подписалите настоящия Меморандум, представлявани от подписалите го свои представители, предоставят доброволно контактна информация и се съгласяват:

8.1 да получават последваща информация, свързана с изпълнението му; и

8.2 да участват по собствена преценка и в рамките на възможностите си в последващи срещи и други действия, свързани с изпълнението му.

ПОДПИСАЛИ:

09.09.2019
София

8. Signatories of the current memorandum, represented by their signed members, provide their contact information by their own will, and agree:

8.1 to receive further information with regard to its implementation; and

8.2 to participate at their own discretion and depending on their ability in future meetings and other activities related to its implementation.

SIGNATORIES:

09.09.2019
Sofia